

«ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΤΩΝ
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ»
ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΔΩΔΕΚΑΗΜΕΡΟΥ

Αλμπάνη Μαρία

Αναγνώστου Γεώργιος

Γιακουμάτος Απόστολος

Δακτυλίδης Παναγιώτης

Υπεύθυνη Καθηγήτρια: κα Δημητρακοπούλου

ΣΤΟΛΙΣΜΟΣ ΔΕΝΤΡΟΥ

Ιστορική αναδρομή...

Το πρώτο στολισμένο δένδρο εμφανίστηκε στη Γερμανία το 1539 και τα πρώτα στολίδια ήταν συσκευασμένα φαγητά, είδη ρουχισμού ή άλλα χρήσιμα είδη, που στο πέρασμα των χρόνων και με την άνοδο του βιοτικού επιπέδου αντικαταστάθηκαν από απλά διακοσμητικά αντικείμενα. Ο πρώτος που στόλισε δέντρο ήταν ο Μαρτίνος Λούθηρος.

Στην Ελλάδα...

Το έθιμο μας ήρθε για πρώτη φορά με τον Βασιλιά Όθωνα το 1833. Αρχικά, στολίστηκε στα ανάκτορα του Ναυπλίου και εν συνεχεία στην Αθήνα. Σημειώνεται ότι στη Γαλλία ως έθιμο εισήχθη αρκετά χρόνια μετά την Ελλάδα από την Κόμισσα της Ορλεάνης.

Σήμερα...

Τα σημαντικότερα χριστουγεννιάτικα δένδρα στον κόσμο είναι αυτά που στολίζονται στα Ανάκτορα του Μπάκιγχαμ στο Λονδίνο και στον Λευκό Οίκο στις Η.Π.Α. . Σημειώνεται ότι σήμερα για λόγους εμπορικούς και τουριστικούς, τέτοια δένδρα κατά την περίοδο των εορτών των Χριστουγέννων στολίζονται και σε χώρες μη χριστιανικές.

Το ακριβότερο χριστουγεννιάτικο δέντρο σήμερα στον κόσμο είναι αυτό που διακοσμεί το ξενοδοχείο Εμιράτς Παλάς στο Άμπου Ντάμπι των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων.

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΔΩΡΩΝ

Οι τρεις μάγοι με τα δώρα

Σύμφωνα με τη δική μας παράδοση και θρησκεία η προσφορά δώρων τις γιορτές πηγάζει από τα δώρα που προσέφεραν οι τρεις μάγοι στο Θείο Βρέφος όταν το επισκέφθηκαν.

Η ιστορία λέει ότι οι τρεις μάγοι ακολουθούν το λαμπρότερο άστρο του ουρανού και ταξιδεύουν από την Ανατολή για να συναντήσουν και να προσκυνήσουν τον μικρό Χριστό. Τα δώρα που δίνουν είναι το Λιβάνι, ο Χρυσός και η Σμύρνα. Ο Μελχιόρ έφερε τον χρυσό, που συμβόλιζε ότι το βρέφος θα γινόταν βασιλιάς. Ο Γκασπάρ έφερε το λιβάνι, σύμβολο της θείας καταγωγής. Και ο Βαλτάσαρ έφερε τη σμύρνα, η οποία συμβόλιζε τον πρόωρο θάνατό του Ιησού. Ως αντάλλαγμα για τα δώρα, οι Μάγοι ζήτησαν ένα από τα σπάργανα του βρέφους, απόδειξη για όσους δε θα τους πίστευαν, το οποίο και τους έδωσε η ίδια η Παναγία.

Τα δώρα του Άη Βασίλη

Δώρα μοιράζει και ο Άγιος Βασίλης, όχι όμως σε όλους, αλλά στα παιδιά. Η πραγματικότητα είναι πως η ιστορία αυτή με τον «χοντρούλη» καλοκάγαθο Άγιο, με την κόκκινη στολή και την άσπρη γενειάδα περιέχει κυρίως δυτικά στοιχεία και παραπέμπει περισσότερο στον γνωστό Saint Nicolas ή Santa Claus.

Το κοινό, ωστόσο, στοιχείο του Αγίου Βασιλείου ή γνωστού και ως Μεγάλου Βασιλείου με τον Saint Nicolas είναι η προσφορά δώρων. Ο Άγιος Βασίλειος, ο οποίος ήταν μία ασκητική μορφή που έζησε από το 330 μέχρι το 379 μ.Χ. έκανε δωρεές, έχτισε ιδρύματα για τους φτωχούς ανθρώπους της εποχής του και προσέφερε πολλά στους συνανθρώπους του.

ΕΘΙΜΑ ΑΛΛΩΝ ΧΩΡΩΝ

- **Ιταλία:** Την 6η Ιανουαρίου καταφθάνει τη νύκτα (μεταξύ 5-6 Ιανουαρίου) η διάσημη Befana η παλιά καλή και φτωχή μάγισσα, έρχεται και τρώει καρύδια και μπισκότα που της άφησαν τα παιδιά και πριν πετάξει μακριά, τους αφήνει δώρα μέσα στις κάλτσες των δώρων, κάρβουνα για τα άτακτα παιδιά και γλυκά και παιχνίδια για τα φρόνιμα.
- **Αγγλία:** Η Αγγλική κλασσική διακόσμηση περιλαμβάνει φωτεινά κόκκινα Αλεξανδρινά γύρω από το τζάκι, καθώς και κλαδιά «γκι» που κρέμονται από την οροφή, τα οποία σύμφωνα με τη παράδοση όποιος στέκεται από κάτω τους πρέπει να ανταλλάξει φιλιά με αγαπημένα πρόσωπα.
- **Γερμανία:** Στις 6 Δεκεμβρίου γιορτάζεται ο Ζανκτ Νικόλαους (ο Άγιος Νικόλαος) που είναι παρόμοιος με τον Άγιο Βασίλειο. Στην λαογραφική του εκδοχή φέρνει δώρα στα καλά παιδιά, αλλά και ένα δεματάκι βέργες για να δείρει τα παιδάκια που δεν ήταν φρόνιμα. Επίσης, στη Γερμανία συναντάται συχνά το έθιμο του λεγόμενου Adventskranz. Πρόκειται για ένα κηροπήγιο από κλαδιά ελάτου που είναι πλεγμένα έτσι ώστε να σχηματίζουν ένα στεφάνι. Στο στεφάνι απάνω υπάρχουν τέσσερις θέσεις με κεριά, που συμβολίζουν τις τέσσερις τελευταίες εβδομάδες πριν τα Χριστούγεννα. Κάθε Κυριακή ανάβουν ένα κεριά παραπάνω, μετρώντας αντίστροφα τον χρόνο που απομένει για τον ερχομό των Χριστουγέννων. Δηλαδή τέσσερις βδομάδες πριν τα Χριστούγεννα ανάβουν ένα κεριά, την επόμενη βδομάδα δύο, την μεθεπόμενη τρία και τελικά την τελευταία Κυριακή πριν τα Χριστούγεννα ανάβουν τέσσερα κεριά.

- **Ολλανδία:** Η περίοδος των Χριστουγέννων στην Ολλανδία ξεκινάει με μια παράδοση η οποία αρχικά δεν είχε καμία σχέση με τα Χριστούγεννα. Η ημέρα εορτής του Αγίου Νικολάου αποτελεί τη κορύφωση της εορταστικής περιόδου. Σύμφωνα με το θρύλο, ο Άγιος Νικόλαος, ο οποίος ονομάζεται «SinterKlaas» καταφθάνει στην Ολλανδία το Νοέμβριο, τρεις βδομάδες πριν τα γενέθλιά του. Το πλοίο του είναι φορτωμένο με δώρα, το υποδέχεται στο λιμάνι η Βασίλισσα Βεατρίκη συνοδευόμενη από πλήθος κόσμου.

- **Νορβηγία:** Τη νύχτα των Χριστουγέννων τα παιδιά βάζουν μπολ με κουρκούτι από αλεύρι σαν προσφορά στον Julenissen που επισκέπτεται τα παιδιά της Νορβηγίας, ολοκληρώνοντας το μακρινό του ταξίδι από τη Λαπωνία πάνω στο έλκηθρο που το σέρνουν τάρανδοι. Η ημέρα των Χριστουγέννων ονομάζεται Julbrod κατά τη διάρκεια της οποίας τα παλιά χρόνια ετοιμάζονταν μέχρι και εξήντα διαφορετικά πιάτα για το τραπέζι των φίλων, των συγγενών και της στενής οικογένειας.

- **Σουηδία:** Οι γιορτές αρχίζουν στις 13 Δεκεμβρίου με την ημέρα της Lucia, που σύμφωνα με τον θρύλο, είναι η μεγαλύτερη νύχτα του χρόνου και επομένως άνθρωποι και ζώα χρειάζονται περισσότερη τροφή. Στο σπίτι η Lucia (Βασίλισσα του Φωτός) βρίσκει την έκφρασή της στο πρόσωπο της μεγαλύτερης κόρης της οικογένειας. Φοράει ένα μακρύ άσπρο φόρεμα και ένα στέμμα με κεριά στα μαλλιά της. Ξυπνάει τους γονείς της, τραγουδώντας το παραδοσιακό ιταλικό τραγούδι "Santa Lucia" και τους πάει καφέ, κουλουράκια και κάποιες φορές glogg (ζεστό κρασί με μπαχαρικά).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<https://www.dogma.gr/diafora/ti-symvolizan-ta-timia-dora-ton-magon-kai-pou-vriskontai-simera/47309/>

<https://www.helppost.gr/xristougenna/ethima-xristougennon/xristougenna-ston-kosmo/>

<http://italianonlinegr.blogspot.com/2011/12/blog-post.html>